

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ
ВИРОБНИЦТВА РОСЛИНИЦЬКОЇ
ПРОДУКЦІЇ»

20 КВІТНЯ

УМАНЬ - 2016

Матеріали всеукраїнської наукової конференції «Інноваційні технології виробництва рослинницької продукції» / Редкол.: О.О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. — Уманський НУС: Редакційно-видавничий відділ, 2016. — 108 с.

У збірнику тез висвітлено результати наукових досліджень, проведених працівниками Уманського національного університету садівництва та інших навчальних закладів освіти і науки України та науково-дослідних установ НААН.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

О. О. Непочатенко — доктор економ, наук (відповідальний редактор),
 А. Т. Мартинюк — кандидат с. - г. наук (заступник відповідального редактора);
 Г. М. Господаренко — доктор с. - г. наук;
 О. І. Зінченко — доктор с. - г. наук;
 В. О. Єщенко — доктор с. - г. наук;
 В. П. Карпенко — доктор с. - г. наук;
 Л. О. Рябовол — доктор с. - г. наук;
 Ю. Ф. Терещенко — доктор с. - г. наук;
 С. П. Полторецький — доктор с. - г. наук;
 П. В. Костогриз — кандидат с. - г. наук;
 О. Ю. Стасіневич — кандидат с. - г. наук (відповідальний секретар)

Рекомендовано до друку вченою радою факультету агрономії УНУС,
 протокол №5 від 28 квітня 2016 року.

ЗМІСТ

К.Т.Б. Аль-Джанабі	БІОЛОГІЧНА АКТИВНІСТЬ У ҐРУНТІ ЗА РІЗНИХ СИСТЕМ ОБРОБІТКУ В КОРОТКОРОТАЦІЙНИХ СІВОЗМІНАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ.....	8
А.В. Балабак	ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОЩУВАННЯ ЧАЙНО-ГІБРИДНИХ ТРОЯНД ЗАЛЕЖНО ВІД ОБРОБКИ БІОСТИМУЛЯТОРОМ РОСТУ СТИМПО.....	11
О.А. Балабак, М.С. Богуславський	УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ РОЗМНОЖЕННЯ СОРТІВ ФУНДУКА (CORYLUS DOMESTICA KOS. ET OPAL.) В УМОВАХ НДП «СОФІЇВКА» НАН УКРАЇНИ.....	12
О.М. Бунчак	ТЕХНОЛОГІЇ ПЕРЕРОБЛЕННЯ ОРГАНІЧНИХ ВІДХОДІВ ШКІРЯНОГО ВИРОБНИЦТВА І ОСАДУ СТИЧНИХ ВОД МЕТОДОМ БІОЛОГІЧНОЇ ФЕРМЕНТАЦІЇ.....	14
А.П. Бутило	НАСЛІДКИ БАГАТОРІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ РОСТУ ЯБЛУНІ ПОВТОРНОЇ КУЛЬТУРИ ЗА ПАРОВОЇ ТА ДЕРНОВО-ПЕРЕГНІЙНОЇ СИСТЕМ УТРИМАННЯ ҐРУНТУ В МІЖРЯДДЯХ САДУ НА ДОВГОТРИВАЛИХ ФОНАХ РІЗНИХ СИСТЕМ УТРИМАННЯ Й УДОБРЕННЯ.....	15
А.В. Войтік, Р.В. Вихватнюк	ЗАСТОСУВАННЯ WEB-ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ АВТОМАТИЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ РОЗРОБКИ ТЕХНОЛОГІЧНИХ КАРТ У РОСЛИННИЦТВІ.....	18
В.С. Гнидюк	ВИРОБНИЦТВО ОРГАНІЧНИХ ДОБРІВ МЕТОДОМ ПРИШВИДШЕНОЇ ФЕРМЕНТАЦІЇ ОРГАНІЧНИХ ВІДХОДІВ ПТАХОФАБРИК ТА ТВАРИННИЦЬКИХ КОМПЛЕКСІВ.....	20
Г.М. Господаренко, О.М. Трус, А.В. Білик	АГРОФІЗИЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ҐРУНТУ ПІСЛЯ ТРИВАЛОГО ЗАСТОСУВАННЯ РІЗНИХ СИСТЕМ УДОБРЕННЯ.....	23
І.П. Діордієва, О.В. Єщенко, І.О. Полянецька	УРОЖАЙНІСТЬ ЗРАЗКІВ ПШЕНИЦІ СПЕЛЬТИ ОЗИМОЇ В УМОВАХ УМАНСЬКОГО НУС.....	25

А.В. Новак, В.В. Думанецький	ЗАПАСИ ВОЛОГИ В МЕТРОВОМУ ШАРІ ПІД ПОСІВАМИ КУКУРУДЗИ ПІСЛЯ РІЗНИХ ПОПЕРЕДНИКІВ В УМОВАХ НЕСТІЙКОГО ЗВОЛОЖЕННЯ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	72
Т.В. Семибратська, О.В. Мельник, В.О. Муравйов	ПЕРЕДСАДИВНА ПІДГОТОВКА БУЛЬБ ДЛЯ ОДЕРЖАННЯ РАНЬОГО ВРОЖАЮ КАРТОПЛІ..	73
В.М. Сендецький, О.С. Гораши	ІНОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПОЛІПШЕННЯ РОДЮЧОСТІ ҐРУНТІВ ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА ЕКОЛОГІЧНО ЧИСТОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ В СУЧАСНИХ АГРОТЕХНОЛОГІЯХ...	76
Л.М. Слободяник	ОСОБЛИВОСТІ РОСТУ ДЕРЕВ ІНТРОДУКОВАНИХ СОРТІВ ЯБЛУНІ В ІНТЕНСИВНОМУ НАСАДЖЕННІ.....	78
Ю.Е. Стоцький	ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОЩУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР У ПОЛЬОВІЙ СІВОЗМІНІ ФГ «ЛАДА 2005» БЕРДИЧІВСЬКОГО РАЙОНУ ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	80
Я.С. Рябовол, Л.О. Рябовол	ВПЛИВ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ НА КЛОНУВАННЯ РОСЛИН ЖИТА ОЗИМОГО.....	82
В.Г. Новак, Ж.М. Новак, І.О. Полянецька	МОРФОЛОГІЧНІ ОЗНАКИ НОВИХ СОРТІВ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ.....	84
М.В. Матвієнко, Ю.Б. Ходаківська	ІНОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ ҐРУШІ: ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ, ЕКОЛОГІЯ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЙНИЙ ПЕРІОД.....	86
В.І. Невлад, С.В. Прокопчук, І.М. Пампуха	ОКУПНІСТЬ МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРІВ УРОЖАЄМ НУТУ.....	88
Г.М. Господаренко, І.В. Прокопчук, О.В. Нікітіна	ВМІСТ ХЛОРУ В ЧОРНОЗЕМІ ОПІДЗОЛЕНОМУ ПІСЛЯ ТРИВАЛОГО ЗАСТОСУВАННЯ ДОБРІВ УПОЛЬОВІЙ СІВОЗМІНІ.....	90
Г.Я. Слободяник	БІОХІМІЧНА ЯКІСТЬ ЦИБУЛІ ПОРЕЙ ЗАЛЕЖНО ВІД УДОБРЕННЯ.....	92

І.А. Шувар, Г.М. Корніта	ВПЛИВ ПОТЕНЦІЙНОЇ ЗАБУР'ЯНЕНОСТІ, ФІЗИЧНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ТА ВОЛОГОСТІ ҐРУНТУ НА ФОРМУВАННЯ ВРОЖАЙНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР.....	94
А.Г. Тернавський	ФОРМУВАННЯ РОСЛИН ЗАКОРДОННОГО ГІБРИДА ОГІРКА ЗА ВИРОЩУВАННЯ НА ШПАЛЕРІ В УМОВАХ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	97
Р.В. Яковенко, І.П. Петришина, А.Г. Мовсесян	ВРОЖАЙНІСТЬ МОЛОДИХ НАСАДЖЕНЬ ҐРУШІ ЗАЛЕЖНО ВІД ОПТИМІЗАЦІЇ РОДЮЧОСТІ ҐРУНТУ.....	100
В.В. Любич	ЯКІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗЕРНА ГІБРИДНИХ ПОПУЛЯЦІЙ <i>T. AESTIVUM</i> / <i>T. SPELTA</i>	101
Ю.В. Новак, О.С. Шаргородський	СОРТОВІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ СОЇ ПІСЛЯ ПІСЛЯЖИВНОЇ РЕДЬКИ ОЛІЙНОЇ.....	104

ВРОЖАЙНІСТЬ МОЛОДИХ НАСАДЖЕНЬ ГРУШІ ЗАЛЕЖНО ВІД ОПТИМІЗАЦІЇ РОДЮЧОСТІ ҐРУНТУ

Р. В. ЯКОВЕНКО, кандидат сільськогосподарських наук

І. П. ПЕТРИШИНА

А. Г. МОВСЕСЯН, магістрант

Уманський національний університет садівництва

В садівництві завжди була і залишається актуальною проблема отримання високих сталих врожаїв якісних плодів. Значну роль у підвищенні врожайності плодкових насаджень відіграють добрива. Внесення їх зумовлює істотне збільшення продуктивності дерев груші.

За інтенсивних технологій вирощування плодкових насаджень важливою складовою є раціональне, найефективніше застосування добрив. Значення добрив у садівництві, як свідчать результати багаторічних досліджень, полягає у підвищенні родючості ґрунту та врожайності насаджень без зниження товарних і харчових якостей плодів.

Для уточнення питань оптимізації мінерального живлення груші азотом, фосфором і калієм в насадженні на темно-сірому опідзоленому важкосуглинковому ґрунті навесні 2010 року було закладено дослід з вивчення її продуктивності за вирощування на оптимізованих фонах мінерального живлення, створюваних внесенням розраховуваних норм добрив так як для яблуні за рекомендаціями проблемної науково-дослідної лабораторії УНУС з оптимізації родючості ґрунту в плодоягідних насадженнях.

Дослідний сад з двома сортами груші Конференція та Основ'янська посаджено в 2007 році. Схема досліді включає шість варіантів: 1. Без добрив (абсолютний контроль); 2. $N_{90}P_{60}K_{90}$ (виробничий контроль); 3. Розраховувані норми добрив (фон); 4. Фон + N_{30} ; 5. Фон + $N_{30}K_{30}$; 6. Фон + $N_{30}P_{30}K_{30}$. Схема закладена в трьох повтореннях з рандомізованим розміщенням ділянок, на кожній з яких вирощується по п'ять облікових дерев.

При закладанні досліді ґрунт був забезпечений нітратним азотом (за нітрифікаційною здатністю) недостатньо (вміст $N-NO_3$ в шарі 0–40 см становив 16,5 мг/кг ґрунту), рухомими сполуками фосфору – вище достатнього рівня (вміст P_2O_5 за методом Егнера-Ріма-Домінго в шарі 0–60 см становив 166 мг/кг ґрунту) і калію (за тим же методом) – достатньо (вміст K_2O в шарі 0–60 см становив 250 мг/кг ґрунту). Тому для створення оптимального фону живлення азотом, фосфором і калієм за показниками агрохімічних аналізів була розрахована норма лише азотного добрива для доведення вмісту $N-NO_3$ в ґрунті до оптимального рівня. Далі ґрунт у досліді аналізується щорічно і згідно

з результатами аналізів розраховуються норми добрив для підтримання в ньому оптимального вмісту NPK. Ґрунт у дослідному саду утримували за паровою системою.

Середня врожайність за 2010–2014 рр. молодих дерев груші сорту Основ'янська залежала від варіантів удобрення і коливалася в межах 11,3–15,6 т/га. Найвищою вона була у варіантах Фон + N_{30} і Фон + $N_{30}K_{30}$ й достовірно різнилась з показниками контрольного варіанту, де добрива не вносилися. По відношенню до виробничого контролю – $N_{90}P_{60}K_{90}$ збільшення врожайності було в межах найменшої істотної різниці. Врожайність дерев груші сорту Конференція була дещо меншою (10,0–14,4 т/га), а закономірність впливу добрив була подібною.

Отже, оптимізація родючості ґрунту, за рахунок внесення добрив сприяла підвищенню врожайності груші сорту Основ'янська і Конференція на вегетативній підщепі – айва А.

ЯКІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗЕРНА ГІБРИДНИХ ПОПУЛЯЦІЙ *T. AESTIVUM* / *T. SPELTA*

В. В. ЛЮБИЧ, кандидат сільськогосподарських наук

Уманський національний університет садівництва

Серед озимих зернових культур, що вирощують в Україні, велике продовольче значення має пшениця озима. Вона характеризується високою врожайністю і поживною цінністю зерна.

За своїми біологічними особливостями пшениця озима – це культура великих можливостей. Збільшення виробництва зерна і підвищення його якості залишається основним завданням сільськогосподарського виробництва України, вирішенням якого займаються багато вітчизняних учених.

У дослідженнях 2013–2014 років вивчали шість кращих гібридних популяцій пшениці та порівнювали їх із вихідними формами: сортом пшениці озимої Поділька та сортом пшениці спельти Зоря України.

Для вивчення гібридних популяцій, одержаних від схрещування *Triticum aestivum* L. / *Triticum spelta* L. їх висівали в гібридному розсаднику. Гібриди F_3-F_4 та їх батьківські форми висівали вручну по 10 зерен у рядки довжиною 100 см у чотирьох повтореннях. Стандартні сорти висівали через кожні 6 номерів з шириною міжрядь 0,2 м. Густа рослин становила 400 тис/га. Ділянки двохранкові з обліковою площею 1,0 м². Ширина міжряддя становила 0,2 м.

Склоподібність зерна – є одним з найважливіших показників якості зерна. В основі поняття «склоподібність» лежить візуальне сприйняття зовнішнього